

بررسی چرخه سیستم کاتالیزور میونی در مخلوط D/T با در نظر گرفتن تشکیل مولکولهای دومیونی

محمد رضا اسکندری، سیده نسرین حسینی مطلق و بیتا رضایی
بخش فیزیک، دانشگاه شیراز

دريافت نسخه نهايى: (۸۱/۱/۱۷) دريافت مقاله: ۷۹/۱۲/۲۲

چكیده

چرخه میونی در همجوشی کاتالیزور میونی تابع پارامترهای مانند دما، ضربی چسبندگی میونی، چگالی هیدروژن مایع و کسر غلطهای انتخابی ایزوتوپهای هیدروژن است. این بستگیها در مطالعات همجوشی کاتالیزور میونی سه جسمی مورد توجه قرار گرفته است. در کارهای تحقیقاتی اخیر، رفتارهای پایه‌ای تشکیل مولکولهای چهار جسمی pppm , ptpm , ddpm , ddppm و ddpppm مورد مطالعه قرار گرفته و شناخته شده است که آنگهای تشکیل برای چینین مولکولهای چهار جسمی به مقدار قابل ملاحظه‌ای بزرگتر از مولکولهای سه جسمی هسته‌های مشابه یعنی ppm , ptpm و ddpm است و بخصوص برای dtppm آنگ همجوشی برای $\text{R}_f(\text{dt}) \approx 3 \times 10^{-6} \text{s}^{-1}$ گزارش شده است که حدود ۴۰ مرتبه از آنگ همجوشی در dtppm بزرگتر است. اهمیت واکنشهای مطرح شده ما را بر آن داشت تا در همجوشی کاتالیزور میونی در مخلوط دو گاز D/T آثار تشکیل مولکولهای چهار جسمی را جستجو کنیم. در این کار تحقیقاتی به علت عدم دسترسی به تمام داده‌های مورد نیاز فقط شاخه اصلی تشکیل مولکولهای چهار جسمی dtppm را بررسی کردایم و برای این منظور ابتدا شبکه واکنش جامع مربوط به مخلوط D/T را با در نظر گرفتن تشکیل مولکولهای چهار جسمی dtppm معرفی و معادلات دینامیکی حاکم بر آن را در حالت پایا برای محدوده دمایی $K = 100 - 1400$ در ازای چگالیهای مختلف و غلظت نسبی دوتربیوم و تربیتیوم، با در نظر گرفتن بستگی چگالی، غلظت نسبی تربیتیوم و دما برای ضربی چسبندگی مؤثر میونی dtppm و dtpppx را که به ترتیب برای حالت‌های dtppm و dtpppx می‌باشد، محاسبه و جوابها مقایسه شده است. به علت در دسترس نبودن اندازه دقیق آنگ تشکیل مولکولهای چهار جسمی dtppm ، dtpppx ، dtpppm ، dtppptpm ، dtppddpm ، dtppddppm و dtppddpppm ، مقدار آن حداکثر به اندازه آنگ چسبیدن میونی به دو ترکوند dtpppm و dtppptpm به اندازه آنگ تشکیل مزومولکول dtppm ، یعنی $\text{dtpppm} \approx 10^{-9} \text{s}^{-1}$ انتخاب گردیده است. مقایسه نتایج حاصل از محاسبات و تجزیه برای ضربی تکثیر میونی نشان می‌دهد که انتخاب $\text{dtpppm} \approx 10^{-9} \text{s}^{-1}$ بیشترین نزدیکی را با جوابهای آزمایشگاهی دارد. در نهایت نقش مولکولهای چهار جسمی و همجوشی آنها در تعیین ضربی تکثیر میونی از طریق تئوری و تجزیه مورد بررسی قرار گرفته است. مقایسه این نتایج نشان می‌دهد که عدم اعمال واکنشهای چهار جسمی برای سیستمهای در حال تحقیق امروزی که عموماً با چشم‌های میونی شدت بالا نیستند تأثیر زیادی در نتایج محاسبات سه جسمی ندارد.

واژه‌های کلیدی: چرخه میونی، همجوشی، کاتالیزور میونی، چهار جسمی

۱. مقدمه

اساس همجوشی و شکافت هسته‌ای، فرمول معروف اشتینین

$$(1) \quad E = \Delta m c^2,$$

می‌باشد که در آن Δm تفاوت جرم هسته‌ها، E انرژی تولید شده و c سرعت نور در خلاء می‌باشد. این رابطه اساس فرآیند تولید انرژی در ستارگان از طریق همجوشی هسته‌های هیدروژن و

تولید هلیوم است. جرم هلیوم کوچکتر از مجموع جرم هسته‌های هیدروژن همجوشی کننده است، و این اختلاف جرم به انرژی تبدیل و باعث روشناهی ستارگان می‌گردد. برای اولین بار تولید انرژی در خورشید توسط بت (Bethe) در سال ۱۹۳۹ بررسی شد [۱]. در پی آن، فیزیکدانان به دنبال راهی برای به وجود آوردن فرآیندهای همجوشی در آزمایشگاههای زمینی

دانشجوی تحصیلات تکمیلی در دوبنا بود پیشنهاد کرد که
وابستگی دمایی تشکیل $dd\mu$ ناشی از مکانیسم تشدیدی است،
که مطابق با واکنش [۷]

$$(4) \quad d\mu + D_e \rightarrow [(dd\mu)dee],$$

به ازای انرژی برخوردهای خاصی و به دلیل بقای انرژی حاصل
می شود. لازمه تشکیل تشدیدی مزومولکولها، وجود حالت مقید
ضعیف $E_b \leq 4/5 eV$ در مولکول میوندار می باشد که توسط
بلیانو و گرشتین ارائه شده است [۸]. همچنین در سال ۱۹۷۷،
پونوماروف و گروهش حالت مقید ضعیف $dd\mu$ را برابر با
 $E_b = 2eV$ برآورد نمودند [۹]. در همان زمان پونوماروف و
گروهش پیشنهاد کردند که همچنین مولکول یونی $d\mu$ دارای
حالت مقید ضعیف با انرژی بستگی $E_b = 5eV$ است.

وینتیسکی (Vintisky) و همکارانش آهنگ تشکیل مولکول $d\mu$
در اثر واکنش تشدیدی

$$(5) \quad t\mu + D_e \rightarrow [(dt\mu)dee],$$

را برابر $10^{-8} s^{-1}$ تعیین کردند [۱۰].

با پیشنهاد ضریب چسبندگی مؤثر برابر $\omega_s^{eff} = 0.1$ گرشتین
و پونوماروف در سال ۱۹۷۷ بیان کردند که هر میون در طول
D/T عمر خود می تواند بیش از 10^0 همچوشهای را در مخلوط
در ازای چگالی هیدروژن مایع ($\phi = 1$ LHD) انجام دهد [۱۱].
این انتظارات حتی در آزمایشگاه لوس آلاموس توسط استیون
جونز و گروهش تایید شد، و بیش از 10^0 همچوشهای را در
ازای هر میون در مخلوط D/T در محیط هیدروژن مایع
ازدازه گیری کردند [۱۲].

به دلیل اینکه تشکیل مولکولهای میوندار در اثر فرایندهای
برخوردهای چند مرحله‌ای صورت می گیرد، بازده همچوشهای
کاتالیزور میونی، به شرایط ماکروسکوپی از قبیل دما، چگالی
محیط و کسر غلاظتهای هیدروژن مایع و ضریب چسبندگی
میونی وابسته است و می تواند به کمک تئوری سیتیکی که
اساس آن آهنگهای برخوردهای میکروسکوپی و سطح مقطعها
می باشد بهینه گردد. در سالهای اخیر برای افزایش چرخه میونی،
مخلوط سه تایی H/D/T پیشنهاد شده، که گزارشات و مقالات
متناقضی در مورد افزایش یا کاهش ضریب تکثیر میونی گزارش
شده است [۱۳-۱۷].

در جدیدترین پژوهش، همچوشهای مولکولها و اتمهای دو
میونی مورد بررسی قرار گرفته است و آهنگهای واکنشهای

بودند و نتیجه این تلاشها رسیدن به همچوشهای بر روی زمین از
طریق روشهای محصور شدگی مغناطیسی و محصور شدگی
اینرسی بود. اما در هر دو این روشها به ترتیب نیاز به میدانهای
مغناطیسی قوی و لیزرهای پرقدرت برای محصور سازی پلاسمای
و فشردن فرجهای سوخت می باشد. اما روش دیگری برای
رسیدن به انرژی همچوشهای هسته ای در سال ۱۹۵۷ مطرح شد،
که تحت عنوان همچوشهای از طریق کاتالیزور میونی معروف
است. میون ذره بنیادی است که خواص آن مانند الکترون است،
با این تفاوت که جرم میون تقریباً $207 \mu s$ برابر جرم الکترون است
و ذره ای ناپایدار با زمان عمر $2/2 \mu s$ می باشد. پس از گذشت
این زمان، میون به یک الکترون e^- و یک نوترینو میونی و به
یک پادنوترینو الکترونی واپاشی می کند.

میون اولین بار توسط اندرسون (Anderson) و ندرمری بسر
(Neddermeyer) در سال ۱۹۳۷ کشف شد. از طرف دیگر
هنگامی که پاول (Powell) ذره پایون را در سال ۱۹۴۷ کشف
کرد، فرانک پیشنهاد کرد [۲] که پایونهای منفی می توانند به
کمک محصور سازی شیمیایی، واکنشهای همچوشهای را کاتالیز
نمایند

با وجود اینکه، احتمال جذب پایون توسط هسته بسیار بزرگ
است، اما پایون زمان کافی برای تشکیل $pd\pi$ را نخواهد داشت.
یک سال بعد، ساخارف پیشنهاد [۳] همچوشهای کاتالیزور میونی
را مطرح کرد. همچنین زلدویچ برای اولین بار در سال ۱۹۵۴
احتمال تشکیل مولکول یونی $d\mu$ را در اثر فرآیند اوژه مطرح
نمود [۴].

و نشان داد که این فرایند دارای آهنگ تشکیل بسیار کوچکی
است. بعد از این موضوع، جکسون پیشنهاد کرد [۵] که تعداد
همچوشهای کاتالیز شده محدود می باشد و این ناشی از
چسبیدن میون به هسته هلیوم بعد از همچوشهای است. همچنین
تشکیل مولکول یونی $d\mu$ نیز همانند $dd\mu$ از طریق فرایند اوژه
با آهنگ کوچکی انجام می شود به طوری که تعداد همچوشهای
قابل ملاحظه ای انجام نمی گیرد.

با وجود این، در سال ۱۹۶۶ در دوبنا (Dubna) گروهی به
سرپرستی زله پف (Dzhelepov) دریافتند که آهنگ تشکیل
مولکول $d\mu$ شدیداً وابسته به دما است [۶]. و سمن که

$$d\mu + t \xrightarrow{\lambda_{dt}} (t\mu) + d + \Delta E, \quad (6)$$

که در آن

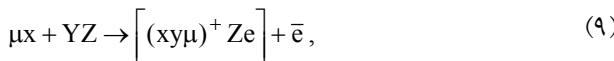
$$\Delta E = E^{d\mu} - E^{t\mu} = 48 \text{ eV}, \quad (7)$$

$E^{d\mu}$ و $E^{t\mu}$ به ترتیب انرژیهای همبستگی مزواتم $d\mu$ و $t\mu$ می‌باشند و λ_{dt} ، آهنگ انتقال میونی از دوتیریوم به ترتیبیوم است و تابع دمای محیط می‌باشد [۲۰].

$$\lambda_{dt} \approx \left[\frac{1}{(280 \pm 40) \times 10^6 \text{ s}^{-1}} \right] T^{1.0 \pm 0.1}. \quad (8)$$

پس از این فرایند، مزواتم $t\mu$ یون دوتیریوم دیگری را گیر انداخته و همانطور که قبلاً نیز اشاره شد از دو طریق مختلف غیر تشدیدی و تشدیدی می‌تواند تشکیل مزومولکول را بدهد.

۱.۲. تشکیل غیر تشدیدی مولکولهای میوندار
مولکولهای میوندار می‌توانند از طریق گسیل الکترون اوژن مطابق واکنش زیر تشکیل شوند:

که در آن، x و z به ترتیب هسته‌های (p و d) و X و Y و به ترتیب اتمهای (H ، D و T) می‌باشند. آهنگ انجام این فرایند غیر تشدیدی از مرتبه 10^{-7} s^{-1} می‌باشد، بنابراین اگر این فرایند، تنها فرایند تشکیل مولکولهای میوندار باشد، یک میون نمی‌تواند در زمان عمر خود تعداد زیادی همچوشهای را کاتالیز کند.

۲.۲. تشکیل تشدیدی مولکولهای میوندار
همان طور که در قسمت مقدمه مطرح شد نشان داده شده است که آهنگ همچوشهای بستگی به دما دارد و سمن این بستگی را مطابق با مکانیسم تشکیل تشدیدی مزومولکولهای میوندار به صورت زیر توجیه کرد [۷]

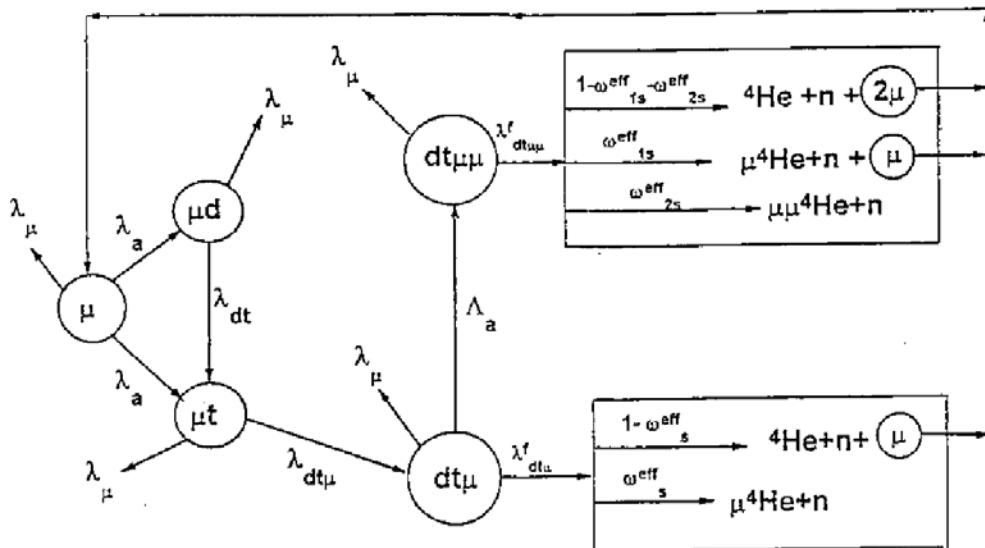

مطابق با این فرایند، انرژی جنبشی مزواتم μx و انرژی آزاد شده در اثر تشکیل مولکول میوندار $v_f(xy\mu)$ ، با اعداد کوانتمومی چرخشی-نوسانی (J, v) که به طور ضعیف مقید است، توسط مزومولکول کمپلکس برانگیخته $[(xy\mu) Zee]^*$ ، با اعداد کوانتمومی چرخشی K_f و نوسانی v_f جذب می‌شود و مولکول هیدروژن گونه $xy\mu$ نقش یکی از هسته‌های آن را بازی می‌کند. اگر μx با محیط به تعادل حرارتی رسیده باشد از تابع توزیع ماکسول تبعیت می‌کند در این صورت آهنگ تشکیل

هسته‌ای در مولکولهای دو میونی چهار جسمی $pd\mu\mu$ ، $pt\mu\mu$ ، $dt\mu\mu$ ، $tt\mu\mu$ و $pp\mu\mu$ محاسبه و نشان داده شده است که آهنگهای واکنش همچوشهای هسته‌ای در چنین مولکولهایی به طور قابل ملاحظه‌ای بزرگتر از آهنگهای واکنشهای همچوشهای هسته‌ای مربوط به مزومولکولهای میونی سه جسمی $pd\mu$ ، $pt\mu$ ، $dt\mu$ ، $tt\mu$ و $pp\mu$ است. برای مثال برای سیستم چهار جسمی $pd\mu\mu\mu$ ، آهنگ واکنش همچوشهای هسته‌ای، تقریباً برابر $10^{-6} \text{ s}^{-1} - 10^{-3} \text{ s}^{-1}$ می‌باشد، که حدود ۴۰ مرتبه بزرگتر از مقدار آهنگ واکنش هسته‌ای یون $d\mu$ است [۱۸]. لذا در این کار تحقیقاتی بستگی دمایی تشکیل مزومولکولها و واکنشگی سایر پارامترها نظری چسبندگی به چگالی محیط تواماً در محاسبات ضریب تکثیر میونی با در نظر گرفتن تشکیل مزومولکولهای دو میونی در مخلوط D/T وارد شده است. جوابهای حاصله در شرایط مختلف با جوابهای حاصله از محاسبات پیشین مربوط به تشکیل مزومولکولهای میونی سه جسمی مقایسه شده است [۱۹]. در قسمتهای بعدی ابتدا پارامترهای مؤثر در سینماتیک میون را بررسی و سپس شبکه واکنش جامع در مخلوط D/T را با در نظر گرفتن تشکیل مولکولهای چهار جسمی معرفی می‌کنیم. سپس معادلات سینماتیک نقطه‌ای ذرات برای سیستم پیشنهادی در شرایط پایای تولید انرژی نوشته شده است. ضریب تکثیر میونی برای سیستم پیشنهادی در محدود دمایی $100-1400 \text{ K}$ که محدوده تشکیل تشدیدهای سمن است محاسبه و با نتایج مربوط به تشکیل مولکولهای میون سه جسمی مقایسه شده است. در نهایت نتایج حاصله از این کار جمع‌بندی شده است.

۲. همچوشهای طریق کاتالیزور میونی در مخلوط D/T

هنگامی که میونی با انرژی بالا وارد مخلوط D/T می‌شود مطابق شکل ۱، در اثر برهمکنشهای الکترو-مغناطیسی با دوتیریوم و تریتیوم کند شده و می‌تواند توسط یونهای دوتیریوم و تریتیوم به دام افتاد و مزواتمهای μ و $t\mu$ را در حالت برانگیخته تشکیل دهد ($n=14$). این اتمهای میوندار، با انتشار اشعه ایکس به ترازهای پاییتر و حالت زمینه 1 s^{-12} می‌رسند (s^{-12}). پس از این مرحله، انتقال میون از ایزوتوب سبکتر (d) به ایزوتوب سنگیتر (t) به علت اختلاف در انرژیهای بستگی میون اتفاق می‌افتد

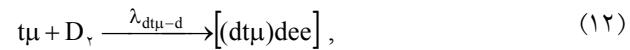
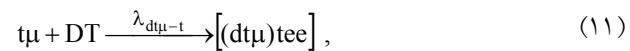

شکل ۱. شبکه واکنش جامع همچو شی در مخلوط D/T با در نظر گرفتن تشکیل مزومولکولهای دومیونی چهار جسمی.

دلیل اینکه تاکنون نه از طریق آزمایشگاهی و نه از طریق تئوری λ'_a تعیین نشده است، لذا در این کار تحقیقاتی این آهنگ را در محدوده $10^{12} \text{ s}^{-1} \leq \lambda'_a \leq 10^9 \text{ s}^{-1}$ انتخاب کرده‌ایم که در آن 10^{12} s^{-1} آهنگ تسخیر میون توسط تریتیوم و 10^9 s^{-1} آهنگ تشکیل مزومولکول dtμ می‌باشد. مزومولکول dtμ' تشكیل شده نیز با آهنگ همچو شی $\lambda_{dt\mu\mu}^f$ که ۴۰ برابر آهنگ همچو شی مزومولکول dtμ است همچو شی نموده و با ضریب چسبندگی ω_{s1}^{eff} تشکیل ${}^4\text{He} + \text{n} + \mu$ و با ضریب چسبندگی ω_{s2}^{eff} تشکیل ${}^4\text{He} + \text{n} + \mu\mu$ و با احتمال $(\omega_{s1}^{\text{eff}} - 1)$ تشکیل ${}^4\text{He} + \text{n} + 2\mu$ را می‌دهد. میونهای آزاد شده از هر کدام از این ساخه‌ها می‌توانند دوباره چرخه‌های بعدی همچو شی را تا قبل از واپاشی تکرار کنند. اگر تشکیل مزومولکولهای دو میونی چهار جسمی منظور نشود، در این صورت λ'_a , ω_{s1}^{eff} , ω_{s2}^{eff} و $\lambda_{dt\mu\mu}^f$ صفر خواهد بود.

۳. چسبندگی و برنهنه‌سازی
چسبندگی فرایندی است که طی آن میون به ذره باردار مثبت ناشی از همچو شی مثل ذره α می‌چسبد. احتمال انجام این فرایند را با ω_s^0 نشان می‌دهیم. فرایند چسبندگی، بازده همچو شی کاتالیزور میونی را در طول عمر کوتاه میون محدود می‌کند. بنابراین بایستی توجه ویژه‌ای به آن گردد. چسبندگی در دو شاخه مختلف زیر اتفاق می‌افتد:

مزومولکول تابع حساسی از دمای محیط خواهد بود و در دمای خاصی که انرژی برخوردی اتمها، شرط تشدید را ارضاء نماید، بیشترین آهنگ تشکیل مزومولکول را خواهیم داشت. بنابراین تشدیدی مزومولکول dtμ مطابق واکنش‌های زیر اتفاق می‌افتد

که در آن آهنگ تشکیل مولکول میوندار، عبارت است از:

$$\lambda_{dt\mu} = \lambda_{dt\mu-t} C_t + \lambda_{dt\mu-d} C_d. \quad (13)$$

محاسبات نظری و اندازه‌گیری‌های آزمایشگاهی نشان می‌دهد که تشکیل مزومولکول dtμ در محدوده دمایی K ۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰ بیشترین مقدار را خواهد داشت و تشدیدهای وسمن برای تشکیل مولکولی، در این محدوده دمایی قرار می‌گیرد. جدول ۱ مقادیر عددی $\lambda_{dt\mu-t}$, $\lambda_{dt\mu-d}$, $\lambda_{dt\mu}$ را در ازای محدوده دمایی K ۱۴۰۰-۱۵۰۰ نشان می‌دهد [۲۲-۲۰].

پس از تشکیل مزومولکول، دو مسیر در پیش رو خواهد بود، یا اینکه با آهنگ $\lambda_{dt\mu}^f$ همچو شی اتفاق می‌افتد، در این صورت میون با احتمال ω_s^{eff} به ذره آلفا حاصل از همچو شی می‌چسبد و یا با احتمال $1 - \omega_s^{\text{eff}}$ میون آزاد است و می‌تواند همچو شیهای بعدی را کاتالیز نماید؛ یا اینکه مزومولکول با آهنگ λ'_a میون دیگری را در صورت وجود شرایط مناسب تسخیر کرده و مزومولکول چهار جسمی دو میونی μμ' را تشکیل می‌دهد. به

مخلوط دوتایی D/T با در نظر گرفتن تشکیل مولکولهای چهار جسمی را به صورت زیر می‌نویسیم

$$\frac{dN_\mu}{dt} = -\lambda_\mu N_\mu + S_\mu - \lambda_a c_t \phi N_\mu - \lambda_a c_d \phi N_\mu + \lambda_{dt\mu}^f (1 - \omega_s^{eff}) N_{dt\mu} - \lambda'_a N_{dt\mu} + \omega_s^{eff} \lambda_{dt\mu\mu}^f N_{dt\mu\mu} + 2(1 - \omega_s^{eff} - \omega_{s\gamma}^{eff}) N_{dt\mu\mu} \lambda_{dt\mu\mu}^f, \quad (17)$$

$$\frac{dN_{\mu t}}{dt} = \lambda_a c_t \phi N_\mu + \lambda_{dt} c_t \phi N_{\mu d} - \lambda_\mu N_{\mu t} - \lambda_{dt\mu} c_d \phi N_{\mu t}, \quad (18)$$

$$\frac{dN_{\mu d}}{dt} = \lambda_a c_d \phi N_\mu - \lambda_{dt} c_t \phi N_{\mu d} - \lambda_\mu N_{\mu d}, \quad (19)$$

$$\frac{dN_{dt\mu}}{dt} = \lambda_{dt\mu} c_d \phi N_{\mu t} - \lambda_{dt\mu}^f N_{dt\mu} - \lambda_\mu N_{dt\mu} - \lambda'_a N_{dt\mu}, \quad (20)$$

$$\frac{dN_{dt\mu\mu}}{dt} = \lambda'_a N_{\mu dt} - \lambda_\mu N_{dt\mu\mu} - \lambda_{dt\mu\mu}^f N_{dt\mu\mu}. \quad (21)$$

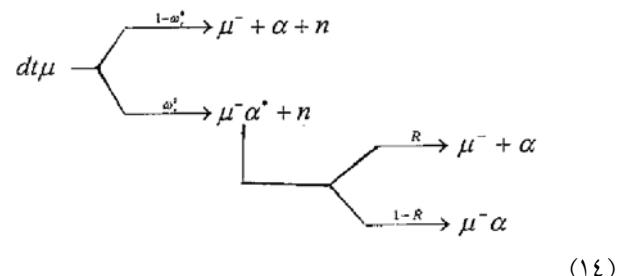
در این معادلات N_μ ها، معرف چگالی ذرهای میون، یونها، اتمها و مولکولها، c_t ها آهنگهای تشکیل مزواتنها و مزومولکولها، λ^f ها آهنگهای همجوشی مزومولکولها، c_d کسر نسبی غلطنهای دوتربیوم و تربیتیوم و ϕ معرف چگالی محیط بر حسب ضریبی از چگالی هیدروژن مایع می‌باشد. همچنین λ ثابت واپاشی میونی و ω_s^{eff} ضریب چسبندگی میونی مربوط به شاخه‌های همجوشی $dt\mu$ و $dt\mu\mu$ هستند.

۵. محاسبه ضرایب تکثیر میونی در مخلوط D/T با در نظر گرفتن تشکیل چهار جسمی $dt\mu\mu$ در شرایط پایا
هرگاه در حجم معینی که می‌تواند قلب راکتور همجوشی باشد، دوتربیوم و تربیتیوم تزریق شود، مسلماً تا جایی که تزریقها ادامه پیدا کند همجوشی نیز به طور پیوسته ادامه خواهد داشت. ضریب تکثیر میونی را که تعداد پدیده‌های همجوشی به ازای یک میون تزریقی است از روابط زیر محاسبه می‌کنیم [۱۸]

$$X_{dt\mu} = \frac{\int_{t_\mu}^{\tau+\tau_\mu} \lambda_{dt\mu}^f N_{dt\mu}(t) dt}{\int_{t_\mu}^{\tau_\mu} S_\mu(t) dt}, \quad (22)$$

$$X_{dt\mu\mu} = \frac{\int_{t_\mu}^{\tau+\tau_\mu} \lambda_{dt\mu\mu}^f N_{dt\mu\mu}(t) dt}{\int_{t_\mu}^{\tau_\mu} S_\mu(t) dt}. \quad (23)$$

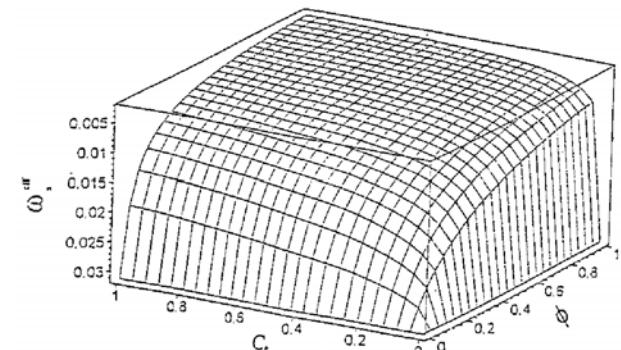
برای تعیین ضرایب فوق در شرایط پایا، معادلات (۱۷) تا (۲۱) را با شرط

که در آن، $\mu\alpha^*$ اشاره به یون هلیوم میوندار در حالت تقييد با انرژی جنبشی پس زنی $3/46 \text{ MeV}$ است و ω_s^0 چسبندگی اولیه است. هرگاه R احتمال برهنه‌سازی $\mu\alpha$ در اثر برخورد با اتمهای مجاور باشد (ضریب باز فعال‌سازی)، بنابراین ضریب چسبندگی نهایی ω_s^{eff} از رابطه زیر به دست می‌آید

$$\omega_s^{eff} = \omega_s^0 (1 - R). \quad (15)$$

آزمایش‌های بسیاری برای محاسبه و همچنین انداه‌گیری مقادیر ω_s^{eff} ، ω_s^0 و R انجام گفته است [۲۷-۲۴]. افزایش چگالی ϕ باعث افزایش R و در نتیجه کاهش ω_s^{eff} می‌گردد [۲۷]. تغییرات ω_s^{eff} نسبت به چگالی نسبی ذرهای محیط ϕ ، بر حسب چگالی هیدروژن مایع، و غلظت نسبی تربیتیوم c_t در شکل ۲ نشان داده شده است.

شکل ۲. بستگی ω_s^{eff} به C_t و ϕ .

با استفاده از شکل ۲، بستگی ω_s^{eff} بر حسب ϕ و c_t به صورت زیر می‌باشد

$$\omega_s^{eff} \cong \dots + \frac{B}{1 - B + K\phi\sqrt{c_t}}, \quad (16)$$

که در آن $B = 0.03$ و $K = 14$ است [۲۴].

۶. معرفی معادلات سینتیکی حاکم بر شبکه واکنش همجوشی دو میونی با در نظر رگفتن تشکیل مزومولکولهای چهار جسمی دو میونی
دسته معادلات سینتیکی نقطه‌ای شبکه واکنش جامع مربوط به

$$\alpha_i = \frac{(\lambda_\mu + \lambda_{dt\mu} c_d \phi)(\lambda_\mu + \lambda_{dt\mu}^f + \lambda'_a)(\lambda_\mu + \lambda_{dt} c_t \phi)}{\lambda_{dt\mu} c_d c_t \phi [\lambda_\mu + \lambda_{dt} \phi]}, \quad (28)$$

می باشد. ضریب تکثیر نهایی با در نظر گرفتن تشکیل مولکولهای چهار جسمی Yield را تعريف کرده ایم که برابر با $Yield = X_{dt\mu} + X_{dt\mu\mu}$ ،

می باشد.

$$\frac{dN_{()}}{dt} = . \quad (()) = \mu, d\mu, t\mu, dt\mu, dt\mu\mu ,$$

حل می کنیم و با در نظر گرفتن تقریب $\tau + \tau_\mu \approx \tau$ به دست می آوریم [۲۷]

$$X_{dt\mu} = \frac{\lambda_{dt\mu}^f N_{dt\mu}^*}{S_\mu}, \quad (24)$$

$$X_{dt\mu\mu} = \frac{\lambda_{dt\mu\mu}^f N_{dt\mu\mu}^*}{S_\mu}. \quad (25)$$

لازم به ذکر است که τ و τ_μ به ترتیب زمان کارکرد راکتور و زمان عمر میون می باشد که با توجه به اینکه $\tau_\mu < \tau$ است تقریب به کار رفته مناسب و درست است. مقادیر $N_{dt\mu}^*$ و $N_{dt\mu\mu}^*$ محاسبه شده عبارت است از

$$N_{dt\mu}^* = S_\mu \left[\begin{array}{l} (\lambda_\mu + \lambda_a \phi) \alpha_i + \lambda'_a - \lambda_{dt\mu}^f (1 - \omega_s^{eff}) - \lambda_{dt\mu\mu}^f \times \\ (1 - \omega_{s'}^{eff} - \omega_{s''}^{eff}) \frac{\lambda'_a}{\lambda_\mu + \lambda_{dt\mu\mu}^f} \end{array} \right] \quad (26)$$

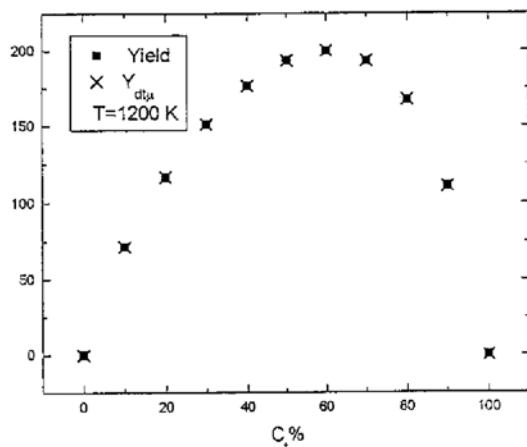
$$N_{dt\mu\mu}^* = \frac{\lambda'_a}{\lambda_\mu + \lambda_{dt\mu\mu}^f} N_{dt\mu}^*, \quad (27)$$

جدول ۱. مقادیر عددی $\lambda_{dt\mu-t}$ و $\lambda_{dt\mu-d}$ در محدوده دمایی K-۱۴۰۰K

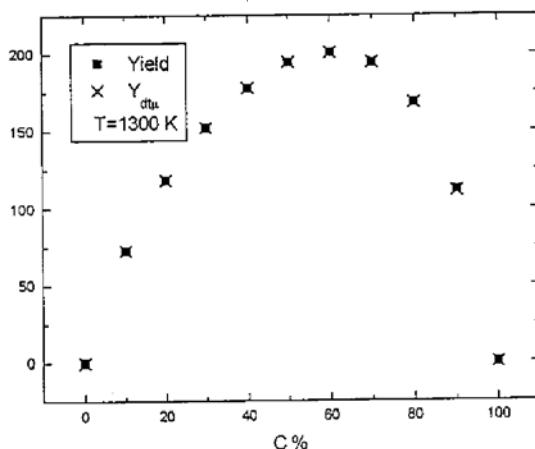
T (K)	$\lambda_{dt\mu-t}(10^8 s^{-1})$	$\lambda_{dt\mu-d}(10^8 s^{-1})$	$\lambda_{dt}(10^9 s^{-1})$
۱۰۰	۰/۱۱۳	۴/۶۵	۰/۲۹۶
۲۰۰	۰/۴۲۹	۴/۷۸۵	۰/۳۱۳
۳۰۰	۱/۰۱	۴/۹۰۰	۰/۳۳۰
۴۰۰	۱/۷۱۶	۵/۱۸۷	۰/۳۴۷
۵۰۰	۲/۵۷۴	۵/۶۴۷	۰/۳۶۴
۶۰۰	۳/۵۲۴	۶/۱۶۴	۰/۴۳۵۲۰
۷۰۰	۴/۴۷۵	۶/۷۲۰	۰/۴۵۴۴۰
۸۰۰	۵/۲۱۰	۷/۱۸۰	۰/۴۷۳۶۰
۹۰۰	۵/۹۱۵	۷/۶۰۱	۰/۴۹۲۸۰
۱۰۰۰	۶/۴۰۶	۸/۰۴۲	۰/۵۱۲۰۰
۱۱۰۰	۶/۷۴۳	۸/۳۱۰	۰/۵۳۱۲۰
۱۲۰۰	۶/۹۵۷	۸/۴۶۳	۰/۵۵۰۴۰
۱۳۰۰	۶/۹۵۸	۸/۳	۰/۵۶۹۶۰
۱۴۰۰	۶/۸	۷/۷	۰/۵۸۸۰

جدول ۲. مقادیر عددی مورد نیاز برای محاسبه ضریب تکثیر میونی در اثر تشکیل مزومولکولهای دومیونی چهار جسمی

فرایند	پارامتر	مقدار
ثابت واپاشی میون	λ_{μ}	$0.455 \times 10^{-7} \text{ s}^{-1}$
آهنگ تزریق میون	s_{μ}	$1 \#/\text{cm}^3 \cdot \text{s}$
کسر غلظت دوتربیوم	c_d	$0.1-0.9$
کسر غلظت تریتیوم	c_t	$0.1-0.9$
دما	T	$100-1400 \text{ K}$
ضرایب دانسیته هیدروژن مایع	ϕ	$0-1 \text{ LHD}$
$\text{d}\mu$ آهنگ همجوشی در مولکول	$\lambda_{d\mu}^f$	$1/1 \times 10^{12} \text{ s}^{-1}$
$\text{d}\mu\mu$ آهنگ همجوشی در مولکول	$\lambda_{d\mu\mu}^f$	$40 \lambda_{d\mu}^f$
$\text{d}\mu\mu\mu$ آهنگ تشکیل مزومولکول	λ'_a	$10^9-10^{12} \text{ s}^{-1}$
μ آهنگ تشکیل مزواتم	λ_a	10^{12} s^{-1}

شکل ۳. تغییرات Yield و $Y_{d\mu}$ در دمای $T=1200 \text{ K}$ و $\lambda'_a = 10^9 \text{ s}^{-1}$ بر حسب درصد غلظت تریتیوم (c_t).

شکل ۴. تغییرات Yield و $Y_{d\mu}$ در دمای $T=1300 \text{ K}$ و $\lambda'_a = 10^9 \text{ s}^{-1}$ بر حسب درصد غلظت تریتیوم (c_t).

نظر گرفتن تشکیل مزومولکولهای دو میونی چهار جسمی) در جداول ۳ تا ۶ مقایسه شده است.

تشکیل تشدیدی مولکول $d\mu$ در محدوده دمایی $T=1200-1300 \text{ K}$ امکان پذیر است، شکلهای ۳ و ۴ به ترتیب نمودارهای ضریب تکثیر میونی کل با در نظر گرفتن مزومولکولهای دومیونی کل Yield، و ضریب تکثیر میونی بدون در نظر گرفتن تشکیل مزومولکولهای دومیونی، $Y_{d\mu}$ ، را در این دو دما به صورت تابعی از کسر غلظت تریتیوم، c_t ، در ازای $\lambda'_a = 10^9 \text{ s}^{-1}$ نشان می‌دهد. برای بررسی و نشان دادن آثار بستگی ضرایب تکثیر میونی به چگالی محیط (ϕ)، تغییرات ضریب تکثیر میونی کل، در دو دمای $T=1200 \text{ K}$ و $T=1300 \text{ K}$ که تشکیل تشدیدی مولکول $d\mu$ اتفاق می‌افتد در ازای $1 \leq c_t \leq 10$ و $0 \leq \phi \leq 1$ و $\lambda'_a = 10^9 \text{ s}^{-1}$ در شکلهای سه بعدی ۵ و ۶ نشان داده شده است.

همچنین جدول ۷، مقادیر عددی $Y_{d\mu}$ (ضریب تکثیر میونی بدون در نظر گرفتن تشکیل مزومولکولهای چهار جسمی) و ضریب تکثیر میونی کل حاصل از محاسبات و χ^{exp} (ضریب تکثیر میونی حاصل از اندازه‌گیری) را در شرایط آزمایشگاهی قابل دسترس نشان می‌دهد [۲۹].

۷. نتیجه‌گیری

محاسبات انجام گرفته بر روی ضرایب تکثیر میونی نشان داده است که با افزایش دما در محدوده $T=1200-1300 \text{ K}$ که همان

جدول ۳. مقادیر عددی Yield $X_{dt\mu}$ $X_{dt\mu\mu}$ و $Y_{dt\mu}$ در ازای $\lambda'_a = 10^9 s^{-1}$ و $c_t = 0.6$ بهینه در محدوده دمایی $T=100-1400 K$ و $\phi=1LHD$. مقادیر $Y_{dt\mu}$ از مرجع [۱۹] استخراج شده است.

$T(K)$	$X_{dt\mu} \times 10^{-3}$	$X_{dt\mu\mu}$	$Yield \times 10^{-3}$	$Y_{dt\mu} \times 10^{-3}$
۱۰۰	۰/۱۰۲۰۱	۰/۱۰۲۰۱	۰/۱۰۲۶۱	۰/۱۰۲۶۸
۲۰۰	۰/۱۱۰۵۷	۰/۱۱۰۵۷	۰/۱۱۰۷۸	۰/۱۱۱۰۷۵
۳۰۰	۰/۱۲۰۱۹	۰/۱۲۰۱۹	۰/۱۲۱۳۹	۰/۱۲۲۲۶
۴۰۰	۰/۱۳۵۴۲	۰/۱۳۵۴۲	۰/۱۳۵۰۵	۰/۱۳۵۶۶
۵۰۰	۰/۱۴۹۸۳	۰/۱۴۹۸۳	۰/۱۴۹۹۸	۰/۱۵۰۱۱
۶۰۰	۰/۱۶۳۰۲	۰/۱۶۳۰۲	۰/۱۶۳۱۹	۰/۱۶۳۳۴
۷۰۰	۰/۱۷۴۳۰	۰/۱۷۴۳۰	۰/۱۷۴۴۷	۰/۱۷۴۶۵
۸۰۰	۰/۱۸۲۱۷	۰/۱۸۲۱۷	۰/۱۸۲۳۵	۰/۱۸۲۵۴
۹۰۰	۰/۱۸۸۸۹	۰/۱۸۸۸۹	۰/۱۸۹۰۸	۰/۱۸۹۲۹
۱۰۰۰	۰/۱۹۳۹۰	۰/۱۹۳۹۰	۰/۱۹۴۱۴	۰/۱۹۴۳۷
۱۱۰۰	۰/۱۹۷۳۸	۰/۱۹۷۳۸	۰/۱۹۷۵۸	۰/۱۹۷۸۰
۱۲۰۰	۰/۱۹۹۷۸	۰/۱۹۹۷۸	۰/۱۹۹۸۸	۰/۲۰۰۱۳
۱۳۰۰	۰/۱۹۹۹۳	۰/۱۹۹۹۳	۰/۲۰۰۱۳	۰/۲۰۰۳۵
۱۴۰۰	۰/۱۹۷۷۹	۰/۱۹۷۷۹	۰/۱۹۷۹۹	۰/۱۹۸۲۴

جدول ۴. مقادیر عددی Yield $X_{dt\mu}$ $X_{dt\mu\mu}$ و $Y_{dt\mu}$ در ازای $\lambda'_a = 10^9 s^{-1}$ و $c_t = 0.6$ بهینه در محدوده دمایی $T=100-1400 K$ و $\phi=1LHD$. مقادیر $Y_{dt\mu}$ از مرجع [۱۹] استخراج شده است.

$T(K)$	$X_{dt\mu} \times 10^{-3}$	$X_{dt\mu\mu} \times 10^{-1}$	$Yield \times 10^{-3}$	$Y_{dt\mu} \times 10^{-3}$
۱۰۰	۰/۱۰۱۰۷	۰/۱۰۱۰۵	۰/۱۰۲۰۷	۰/۱۰۲۶۸
۲۰۰	۰/۱۰۸۹۰	۰/۱۰۸۹۰	۰/۱۱۰۰۴	۰/۱۱۰۷۵
۳۰۰	۰/۱۲۲۰۰	۰/۱۲۲۰۰	۰/۱۲۲۱۷	۰/۱۲۲۲۶
۴۰۰	۰/۱۳۲۲۷	۰/۱۳۳۲۷	۰/۱۳۴۶۰	۰/۱۳۵۶۶
۵۰۰	۰/۱۴۷۳۴	۰/۱۴۷۳۴	۰/۱۴۸۸۱	۰/۱۵۰۱۱
۶۰۰	۰/۱۶۰۲۰	۰/۱۶۰۲۰	۰/۱۶۱۸۰	۰/۱۶۳۳۴
۷۰۰	۰/۱۷۱۱۸	۰/۱۷۱۱۸	۰/۱۷۲۹۰	۰/۱۷۴۶۵
۸۰۰	۰/۱۷۸۸۴	۰/۱۷۸۸۴	۰/۱۸۰۶۲	۰/۱۸۲۵۴
۹۰۰	۰/۱۸۵۳۹	۰/۱۸۵۳۹	۰/۱۸۷۲۴	۰/۱۸۹۲۹
۱۰۰۰	۰/۱۹۰۲۸	۰/۱۹۰۲۸	۰/۱۹۲۱۸	۰/۱۹۴۳۷
۱۱۰۰	۰/۱۹۳۶۱	۰/۱۹۳۶۱	۰/۱۹۰۰۰	۰/۱۹۷۸۰
۱۲۰۰	۰/۱۹۰۸۴	۰/۱۹۰۸۴	۰/۱۹۷۸۰	۰/۲۰۰۱۳
۱۳۰۰	۰/۱۹۶۰۷	۰/۱۹۶۰۷	۰/۱۹۸۰۳	۰/۲۰۰۳۵
۱۴۰۰	۰/۱۹۴۰۴	۰/۱۹۴۰۴	۰/۱۹۰۹۹	۰/۱۹۸۲۴

بررسی چرخه سیستم کاتالیزور میونی در مخلوط D/T با در نظر گرفتن تشکیل مولکولهای دومیونی
 جدول ۵. مقادیر عددی Yield و $X_{dt\mu}$ در ازای $\lambda'_a = 10^{11} s^{-1}$ و $c_t = 0.6$ بهینه در محدوده دماهی $T=100-1400 K$ و $\phi=1LHD$
 مقادیر $Y_{dt\mu}$ از مرجع [۱۹] استخراج شده است.

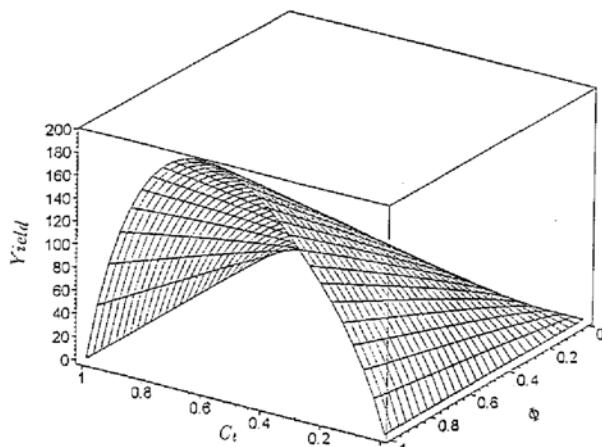
T(K)	$X_{dt\mu} \times 10^{-3}$	$X_{dt\mu\mu} \times 10^{-3}$	Yield $\times 10^{-3}$	$Y_{dt\mu} \times 10^{-3}$
100	0.088499	0.088494	0.097343	0.10268
200	0.090679	0.090679	0.10408	0.11075
400	0.111001	0.111001	0.12651	0.13566
500	0.12634	0.12634	0.13898	0.15011
600	0.13609	0.13609	0.15025	0.16334
700	0.14024	0.14024	0.15977	0.17465
800	0.15122	0.15122	0.16634	0.18254
900	0.15631	0.15631	0.17194	0.18929
1000	0.16010	0.16010	0.17611	0.19437
1100	0.16267	0.16267	0.17893	0.19780
1200	0.16438	0.16438	0.18082	0.20013
1300	0.16403	0.16403	0.18099	0.20035
1400	0.16298	0.16298	0.17928	0.19824

جدول ۶. مقادیر عددی Yield و $X_{dt\mu}$ در ازای $\lambda'_a = 10^{12} s^{-1}$ و $c_t = 0.6$ بهینه در محدوده دماهی $T=100-1400 K$ و $\phi=1LHD$
 مقادیر $Y_{dt\mu}$ از مرجع [۱۹] استخراج شده است.

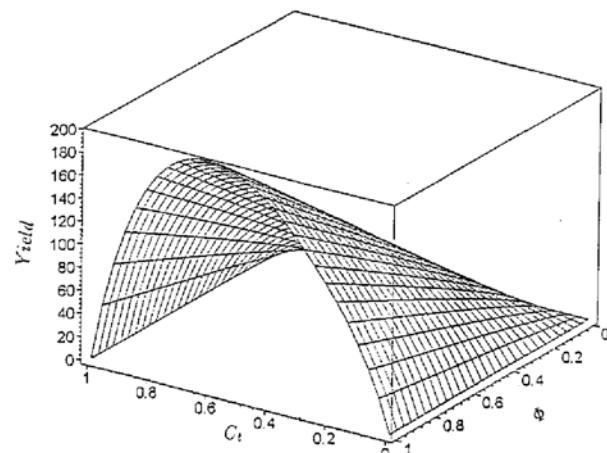
T(K)	$X_{dt\mu} \times 10^{-3}$	$X_{dt\mu\mu} \times 10^{-3}$	Yield $\times 10^{-3}$	$Y_{dt\mu} \times 10^{-3}$
100	0.39437	0.39437	0.78873	0.10268
200	0.41781	0.41781	0.83562	0.11075
300	0.44971	0.44971	0.89941	0.12226
400	0.48499	0.48499	0.966999	0.13566
500	0.52079	0.52079	1.0416	0.15011
600	0.55181	0.55181	1.1036	0.16334
700	0.57705	0.57705	1.1541	0.17465
800	0.59407	0.59407	1.1881	0.18254
900	0.60819	0.60819	1.2164	0.18929
1000	0.61860	0.61860	1.2372	0.19437
1100	0.62003	0.62003	1.2511	0.19780
1200	0.63012	0.63012	1.2602	0.20013
1300	0.63061	0.63061	1.2612	0.20035
1400	0.62635	0.62635	1.2527	0.19824

جدول ۷. مقادیر عددی ضرایب تکثیر میونی محاسبه شده بدون در نظر گرفتن تشکیل مزومولکولهای چهار جسمی ($Y_{dt\mu}$) و با در نظر گرفتن تشکیل مزومولکولهای چهار جسمی (Yield) و مقادیر ضرایب تکثیر میونی اندازه‌گیری شده (X^{exp}) در مخلوط D/T در ازای دماهای مختلف K ۳۰۰K، ۵۰۰K، ۸۰۰K و ۹۰۰K و $\lambda'_a = 10^9 s^{-1}$ و $C_t = 0.75$ و $\omega_s^{eff} = 0.90$

ϕ (LHD)	$\lambda'_a s^{-1}$	Yield	$Y_{dt\mu}$	X^{exp}	T(K)
۰/۴۴۳	10^9	۵۵/۰۲۴	۵۵/۰۷۸۸	۶۰	۳۰۰
	10^{10}	۴۴/۰۱۲	۵۵/۰۷۸		
	10^{11}	۴۰/۱۳۹	۵۵/۰۷۸۸		
	10^{12}	۳۶/۰۰۸	۵۵/۰۷۸۸		
۰/۴۲۵	10^9	۵۹/۰۵۷	۵۹/۱۲۰	۶۳	۵۰۰
	10^{10}	۴۸/۰۰۴	۵۹/۱۲۰		
	10^{11}	۴۳/۹۰۸	۵۹/۱۲۰		
	10^{12}	۳۸/۵۸۷	۵۹/۱۲۰		
۰/۴۰۰	10^9	۵۹/۱۹۰	۵۹/۲۵۲	۶۵	۸۰۰
	10^{10}	۴۹/۶۳۰	۵۹/۲۵۲		
	10^{11}	۴۵/۰۱۸	۵۹/۲۵۲		
	10^{12}	۳۹/۶۰۰	۵۹/۲۵۲		

شکل ۶. تغییرات Yield در دمای T=۱۳۰۰K در ازای $\lambda'_a = 10^9 s^{-1}$ و $\lambda'_a = 10^9 s^{-1}$ در ازای $T=۱۲۰۰K$ در ازای $\phi \leq 1$ و $0 \leq C_t \leq 1$.

شکل ۵. تغییرات Yield در دمای T=۱۲۰۰K در ازای $\lambda'_a = 10^9 s^{-1}$ در ازای $T=۱۲۰۰K$ در ازای $\phi \leq 1$ و $0 \leq C_t \leq 1$.

۳ تا ۷ مشخص می‌شود که λ'_a در تعیین ضرایب تکثیر میونی با در نظر گرفتن تشکیل مولکولهای دو میونی چهار جسمی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، زیرا تعدادی از مزومولکولهای یونی $dt\mu$ با آهنگ $\lambda'_{dt\mu} = 1/1 \times 10^{12} s^{-1}$ همجوشی کرده و میون را برای انجام همجوشیهای بعدی رها می‌سازند، حال اگر تعدادی از این مزومولکولهای $dt\mu$ ، در

دماهای تشکیل تشدیدی مزومولکولهای $dt\mu$ است، ضرایب تکثیر میونی افزایش یافته و پس از دمای K، هم آهنگ تشکیل مزومولکول $dt\mu$ و هم ضرایب تکثیر میونی در مخلوط D/T چه با در نظر گرفتن تشکیل مولکولهای دو میونی چهار جسمی (Yield) و چه بدون در نظر گرفتن تشکیل مولکولهای دو میونی چهار جسمی ($Y_{dt\mu}$) کاهش می‌یابد. با توجه به جداول

منظور نکردن تشکیل مزمومولکولهای چهار جسمی در تئوریهای پیشین تأثیر مهمی در تعیین ضرایب تکثیر میونی ندارد و همچنین ماکریتم ضرایب تکثیر میونی با افزایش T افزایش یافته و در ازای $T = 1200 - 1300\text{ K}$ $\phi = 1\text{LHD}$, $\lambda'_a = 10^9\text{s}^{-1}$, $c_i = 60\%$ $\lambda'_a = 10^9\text{s}^{-1}$ پیشنهاد می‌گردد.

قدرتانی

بدینوسیله از معاونت مجرتم پژوهشی دانشکده علوم و دانشگاه شیراز که امکانات لازم را در جهت انجام این پژوهش فراهم آورده‌ند تقدیر و تشکر می‌شود.

صورت وجود میون با چگالی بالا در محیط، میون دیگری را با آهنگ $\lambda'_a = 10^9\text{s}^{-1}$ به دام اندازند، از تعداد n اینها کاسته شده و میونها باقیستی مقداری از زمان عمر خود را به تشکیل مزمومولکول $d\mu\mu$ اختصاص دهند، در نتیجه از تعداد همچو شیها در این کانال به میزان بسیار اندکی کاسته می‌شود. حال اگر $\lambda'_a = 10^{12}\text{s}^{-1}$ انتخاب شود از تعداد n اینها به میزان بیشتری نسبت به حالت قبل کاسته گردیده و در نتیجه تعداد همچو شیها (Yield) به میزان قابل توجهی کم می‌شود و از مقادیر تجربی اندازه‌گیری شده فاصله می‌گیرد. لذا انتخاب $\lambda'_a = 10^9\text{s}^{-1}$ بهینه خواهد بود. این انتخاب نشان می‌دهد که نزدیکی خوبی بین ضرایب تکثیر میونی اندازه‌گیری شده [۲۹] و محاسبه شده در مخلوط D/T، بدون در نظر گرفتن تشکیل مزمومولکولهای دو میونی چهار جسمی، با در نظر گرفتن تشکیل مزمومولکولهای دومیونی چهار جسمی وجود دارد و

مراجع

16. M P Faifman and L I Ponomarev, *Phys. Lett. B* (1991) 202-206.
17. M R Eskandari et al., *Nucl. Sci. J.* **36**, 1 (1999) 1.
18. M Frolov and H Smith, *Phys. Rev.* **55**, 3 (1997) 2435.
19. M R Eskandari and K Abbasi, "The temperature and density dependency of muon cycling rate and energy gain for μ CDT and μ CDTH reactor", IPAC, Babolsar (1999).
20. S E Jones et al., *Phys. Rev. Lett.* **56** (1986) 588.
21. S E Jones et al., *Phys. Rev. Lett.* **51**, 19 (1983) 1757.
22. S Cohen and M Lean, *Phys. Rev. Lett.* **55**, 1 (1985) 25.
23. S E Jones, *Nature*, **321** (1986) 127.
24. J S Cohen and M Leon, *Phys. Rev. A* **3** (1986) 1437.
25. J Wallenius and P Froelich, *Hyperfine Interactions*, **1** (1998).
26. L I Ponomarev, *Contemporary Physics* **31** (1991) 219.
27. V E Markushin et al., *Hyperfine Interactions* **82** (1993) 373.
28. M R Eskandari, "Principle of Nuclear Fusion", Shiraz University Press (1995).
29. V R Bom et al., *Hyperfine Interactions* **118** (1999) 103-109.
1. H Bethe, *Phys. Rev.* **55** (1939) 434.
2. F Frank, *Nature* **160** (1947) 525.
3. A Sakharov, Lebedev Physics Institute Report (1948).
4. Y Zeldovich, Dold. Akad. Nauk SSR **95** (1954) 493.
5. J Jackson, *Phys. Rev.* **106** (1957) 330.
6. V Dezolepov et al., *Sov. Phys. JETP* **23** (1966) 820.
7. E Vesman, *Proc. Estonian Acad. Sci.* **18** (1969) 429.
8. V Belyaev et al., *Sov. Phys. JETP* **10** (1970) 1171.
9. L Ponomarev et al., *Phys. Lett.* **B72** (1977) 80.
10. S Vinitsky et al., *Sov. Phys. JETP* **47** (1978) 444.
11. S Gershtein and L Ponomarev, *Phys. Lett.* **B27** (1977) 80.
12. S Jones et al., *Phys. Rev. Lett.* **51** (1983) 1757.
13. M R Eskandari and S Deilami, "Stability studies of D/T/H system using Hurwitz method", IPAC, Kerman (1998).
14. V E Markushin, E I Afanasieva and C Petitjean, "Kinetics of muon catalyzed fusion in the triple H_2 - D_2 - T_2 mixture at low deuterium and tritium concentrations", Technical Report PSI-PR-41-92, Preprint from Paul Scherrer Institute, Villigen (1991).
15. M R Eskandari and S. N. Hoseini Motlagh, *Iranian J. Phys. Res.* **1**, 3 (1998) 183.